

MAGYAR LAPOK

XI. évfolyam, 217 (3081) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, 1942 szeptember 26

14 újabb angolszász hajót 104 ezer tonnával elsüllyesztettek a németek

Anglia volt hadügyminisztere szerint: Megingott a tengeri uralom s a hajótérvesztés állandóan növekszik. Bucskihallgatáson fogadta a Szentatya Roosevelt különmegbízottját

A Vatikánvárosból érkező jelentés szerint a pápa szombaton harmadszor is kihallgatáson fogadta Myron Taylor, Roosevelt különmegbízottját. Ez a kihallgatás egyttal bucskihallgatás is volt.

Berlinből jelenti a NTI: A vezér főhadiszállás hétfőn délben fél 2 órakor a következő különjelentést adta ki:

Tengeraltjáróink az Atlanti óceánon emgátadtak egy több gőzhajó. hól álló amerikai hajókaraván és elsüllyesztettek abból egy 19.000 tonnás, egy 17.000 tonnás, valamint egy 11.000 tonnás katonákkal, fegyverekkel és 15-

szerral megrakott hajót, továbbá egy rombolót.

Ezenkívül elsüllyesztettek még 11 kereskedelmi hajót, összesen 47 ezer tonna ürtartalommal. Két másik kereskedelmi hajót súlyos bombatalálat ért. Ezzel az ellenség az utolsó négy nap folyamán összesen 104.000 tonna hajóteret vesztett.

leni harcban Burma s legfontosabb hadászati terület.

Buenos-Airesből jelentik: (MTI) A Német Távíratí Iroda jelenti. Hore-Belisha volt angol hadügyminiszter a Razon című lap rendelkezésére bocsátott cikkében arra a megállapításra jutott, hogy a brit tengeri uralom megingott.

Míg a hajókisérlet rendszere az első világháborúban megmentette a súlyos helyzetet — mondja a volt miniszter — a mai háború viszonyai alapvető eltérést mutatnak. 1917-ben a kisérletrendszer bevezetése után a hajóvesztés gyorsan csökkent, ma ezzel szemben állandóan növekszik.

Kommunistákat végezlek ki Zágrábban

Zágrábi jelentés szerint az ottani rögtönítélő bíróság három munkást, egy diákot és egy diáklányt gélyó általi halálra ítelt, kommunista propaganda, valamint amiatt, hogy a közbiztonsági szerveket kötelelességére akarták rábírní. Az ítéletet végrehajtották.

takarítása a háztulajdonos, illetőleg közvetlenül a házfelügyelő kötelessége.

7. A padlásrészei légvédelmi készültség ideje alatt ajánlatos nyitva tartani.

8. A légvédelmi készültség idején a vészátjárat magában foglaló falrészt és az ahhoz vezető utvonalat teljesen szabaddá kell tenni, úgy mint az óvóhelyet.

9. Ha az óvóhelyet a hatóság a mosókonyhában jelölte ki és így azt alakították át óvóhellyé, akkor további intézkedésig nappal szabad ugyan azt mosás céljaira használni, de legkésőbb az elsötétítés kezdő időpontjáig teljesen kitakarítva, kiszellőztetve köteles a helységet használó a házfelügyelőnek átadni.

10. Légvédelmi készültség ideje alatt célszerű a lakásokban a felesleges edényekben vizet tárolni. Ha a fürdőkádban vizet akarunk tárolni, akkor csak is éjszákára eresszünk a kádba vizet és pedig nem többet, mint tíz-tizenöt centiméteres rétegben s ezt a víz mennyiséget is reggel használjuk fel, vagyis mindenképpen meg kell akadályozni, hogy a víztárolás által a vízszolgáltatást feleslegesen igénybevegyük.

A légoltalmi csoportfőnökség a feladatok közleményhez még a következőket közli:

Ablaküvegeknek és kirkatüvegeknek papírosikkal való beragasztása azokat a légnymás és repesdarabok ellen nem védi meg, mivel a táblaüveg ridegsége miatt a robbanóhullám dinamikus lökéséből amugy is feltörnek. Az ablakfelületek megvédekezésének legszakszerűbb és legkötelesebb módja általában az úgynevezett esslingeni faredőnyök alkalmazása. Sok helyen az esslingeri redőnyöket azért nem alkalmazzák elsötétítésre, mert azok elemeinek meglazulása a fényt átocsátja. Az elsötétítést ilyenkor különböző függönyökkel és textilanyagokkal végzik. Figyelembevéve, hogy a textilanyagokkal mindenképpen takarékoskodni kell, viszont az esslingeni redőnyök kijavítása és karbantartása csupán olyan anyagokat igényel, amelyek rendelkezésre állanak az illetékesek felhívják a háztulajdonosok figyelmét, hogy a lakások elsötétítését elsősorban az esslingeni redőnyök felhasználásával, illetve kijavításával és karbantartásával végezzék. Természetes, hogy a kijavítás és karbantartás mindenkor a tulajdonos kötelessége.

Eltemették gr. Teleki Tibort

A Budapesti Értésítő jelenti: Gróf Teleki Tibor titkos tanácsos, m. kir. koronaórt kedden délelőtt temették el a pestmegyei Gyömrőn. Az egyházi szertartást dr. Ravasz László dunameléki református püspök végezte.

Távíratváltás Hitler kancellár és Viktor Emmánuel olasz császár és király között

Rómából jelenti: (MTI) A harmas egyezmény aláírásának második évfordulója alkalmából Hitler vezér és kancellár a következő távíratot intézte az olasz király és császárhoz:

A harmasegyezmény megkötésének második évfordulója alkalmából Felségednek a magam és a német nép nevében legszívvelyesebb üdvözlémet küldöm. Németország, Olaszország és Japán, melyeket szoros barátság fűz egybe, eltökélten és határozottan a közös győzelemig folytatják a harcot az új európai és keletázsiai rendért, amely az igazságon és egyenjogúságon alapul.

együttműködésével biztosítani lehet a közös győzelmet és a világ új rendjének megteremtését.

Az Új Nemzedék írja: Sanghaji jelentés szerint Wavell tábornok, India főparancsnoka, a sajtó képviselőj előtt kijelentette, hogy Burma elvesztése óta állandóan azzal a tervvel foglalkozik, hogy ezt a területet visszahódítsa, mert tisztában van azzal, hogy a Japán el-

Légoltalmi tizparancsolat

A honvédelmi minisztérium légocsoportfőnökségének közleménye a legszükségesebb teendőkről

Budapestről jelentik: A m. kir. honvédelmi minisztérium légoltalmi csoportfőnöksége a következő tudnivalókat hívja fel az ország lakosságának figyelmét:

1. A múlt vasárnap kiadott közleményünkben foglaltakat az azóta fellemerült félreértések kiküszöbölése végett és a gyakorlati tapasztalatok alapján módosítottuk: a) légvédelmi riadó esetén a bérházak kapuját még a kapuzárási idő után is ki kell nyitni, és amíg a szirénák hangja a "kivészély elmult" jelzést nem adja, nyitva kell tartani. Ez természetesen nem jelenti azt, hogy a riadó alatt a kapujában vagy bárhol az óvóhelyen körül őrköket kell felállítani a háztulajdonosok részéről, mert a házak és lakások biztonságát a kiadott statáriális intézkedések és a lakóházi őrségek a hullámszűrőket alatt végrehajtott körutjai teljes körben megadják; b) a lakóházak közlekedőre szánt részein, így a kapujában, lépcsőházban, folyosókon és udvaron a lámpákat az előírásnak megfelelően

jelző irányfényekké kell alakítani, hogy a közlekedés biztonságosan fenntartható legyen. Ezeket a belső irányfényeket riadó esetén sem kell kioltani!

2. Az előző pontban foglaltakkal kapcsolatosan azonban nyomatékosan fel kell hívunk a figyelmet arra, hogy a házaknak az ezeken a közlekedésre szánt részein kizárólag az előírásoknak megfelelő belső irányfényeket szabad és kell használni.

3. Az elsötétítést csak a honvédelmi miniszter által kiadott időpontban kell végrehajtani.

4. Az elsötétítés kezdő időpontja nemcsak az épületekre, hanem a járművekre, kocsikra, gépkocsikra is vonatkozik.

5. A honvédelmi miniszter most kiadott rendelete értelmében légvédelmi készültség idején szabad a zseblámpákat használni, de csak úgy, hogy ha azok kékszínű fényszűrővel vannak ellátva és fényüket csak felfelé vetik.

6. Az óvóhelyek rendbentartása, ki-

Az olasz király és császár az üdvözlőtávíratra a következő távíratban válaszolt:

Olaszország, Németországot és Japánt az új európai és keletázsiai rend megvalósításáért szorosban egyesítő harmas egyezmény megkötésének második évfordulója alkalmából szívvelyes üdvözlémet fejezem ki Önnek Főhrer az olasz nép és a magam nevében nyilvánított jókívánságokkal egyetemben. Viktor Emmánuel király és császár.

Az évforduló alkalmából távíratváltás történt az olasz király és császár és a japán császár között is.

Toyo miniszterelnök rádióbeszédet mondott az évfordulón

Tokióból jelentik: (MTI) A Német Távíratí Iroda jelenti: Toyo miniszterelnök a harmas egyezmény megkötésének második évfordulója alkalmából rádióbeszédet intézett az ország lakosságához, amelyben annak a naggyőztesének adott kifejezést, hogy a harmas egyezmény tagállamainak szoros

Drámai fordulatban tárult fel Csathó Imre bünperének tárgyalásán Prizánt Olga meggyilkolásának ügye

Előre megfontolt szándékkal elkövetett gyilkossággal vádolja az ügyészség Csathó Imrét

Nagyvárad. Saját tud. Hétfőn délután fél 11 órakor kezdte meg a fő tárgyalást a nagyváradai törvényszék Váradi—Kolozvári—Gelett tanácsa Csathó Imre mázsolómester bünperében, aki, mint ismeretes, ez év április 24-én éjjel megölte törvényes feleségét, Prizánt Olgát.

A vádlott két fegyőr kíséretében jelent meg a tárgyaló teremben. Középtermetű, 35 éves, jól öltözött, gondozott külsejű ember, már elsőmultak arcán a réttentő vívódások nyomai, amelyek öt hónappal ezelőtti végzetes tettére ragadtatták. Nyugodtan viselkedik, nagyon értelmesen válaszol az elnök kérdéseire.

Az ügyészség előre megfontolt szándékkal elkövetett gyilkosság bünperével vádolja. Ő beismeri bünperességét, elismeri, hogy megölte a feleségét, de tagadja, hogy tettét szándékosan követte volna el. Az elnök kérdéseire a következőkben mondja el a történetét:

„Elvált ember voltam”

— Prizánt Olgát 1938-ban vettem feleségül. Elvált ember voltam: első feleségem Tóth Irén volt, akitől közös megegyezéssel váltam el. Ebből a házasságból egy fiú származott. Harmanceg éves voltam, amikor Prizánt Olga tizenhat és feléves korában feleségül jött hozzám. De nem vettem észre, hogy a körülönbőségnek szerepe lett volna abban, hogy házasságunk megrömlött. Eléinté boldogan élünk, nagyon szerettük egymást, de később nézeteltérések voltak közöttünk. A feleségem gyákrán hisztériás rohamokba tört ki, aminek rendszeren az lett a vége, hogy házasságát a szüleikhez, de egy-két nap múlva visszatért hozzám. Alig négy évtized alatt összesen 12-szer váltam el, az is lehet, hogy 15-ször. Már nem tudom biztosan.

Az oldalt elválasztott Prizánval kezdődött a tragédia

— Nem igaz, hogy durva, izéga, féltékeny lettem volna vele szemben. Ugy viselkedtem, mint egy odaadó férj, aki szereti a feleségét. Én voltam az, aki nem akartam, hogy továbbra is munkára menjen. Elég jól kerestem, havi 400 pengőnél is több volt a jövedelmem, amiből tisztességesen, nyugodtan még lehetett volna

élni. De feleségemnek szerencsétlen természetű volt. Minden kívánságát teljesítettem: moziba, cukrászdába jártunk a kérésére kész voltam arra is, hogy egy kombinált szobabaterendezést és egy ezüst rókat vegyek. De kis, jelentéktelen dolgokon mindig összevesztünk.

— Legutóbb, a végzetes esemény előtt már hat hétig eltűntem. Ez is egy jelentéktelen ostobasággal kezdődött. Én oldalt kezdtem elválasztani a hajamat, mire ő kérdőre vont, miért teszem ezt, bizonyára tetszeni akarok valakinek. Nagyon összevesztünk. De amikor az anyósom béki teni igyekezett minket, kimagyaráztam a dolgot: nem igaz, hogy nem szeretem, csak a megbántott férfi büszkeségéről beszél mindig belőlem.

— Egy alkalommal már nem sikerült kibékülnünk. Feleségem elvitte tőlem a ruháit és a butorait. Csak néhány szegényes bútor darab maradt a lakásban, amely egy szobából és

„Erőt akarom venni kintzó vágyakozásomon”

— Április 24-én az egyik cukrászda előtt láttam meg, de erőt akartam venni kintzó vágyakozásomon és elmentem onnan. Hazatértem, igyekeztem elfoglalni magam, de otthon belém nyílt a vágy és utána mentem. A szobánál találtam. Kedvesen fogadott. Valami másfél órát töltöttem együtt a szobánál, aztán együtt elmentünk a cukrászdába, majd, mikor sötétedni kezdett, velem jött a lakásomra. Utközben megmondta nekem, hogy anyának érzi magát, de nem akar gyermeket, orvoshoz készül. Bennem feltámadt az apai érzés, azt gondoltam hirtelen, hátha a gyermek megmenti köztünk a harmóniát és nem adtam belégyezésemet tervéhez. Bosszankodott, de mégis ellenkezés nélkül követett engem, csak a kapuban állt meg egy percre, néhogy a házmester meglássa. Restellte, hogy folyton különváltunk és mégis mindig összekerülünk.

— Bent a lakásban mindketten kényelembé helyeztük magunkat és kis idő múlva megint előhozakodott állapotával. Én elleneztem szándékát, mire ő kijelentette, hogy ha feljelenem, akkor elutazik Budapestre és mégis úgy lesz, ahogy ő akarja. Össze-

Csathó Imre tagadja a szándékosságot

A további kérdések során a szándékosság ténykörülményeire igyekezett fényt deríteni az elnök. Miért volt a borotva az ajtó melletti kis asztalon, mikor a tokját a konyhában, a szekrényben találták meg. Nem annak a jele ez, hogy a vádlott határozott cállal elő készítette a borotvát? S ha nem akarta megölni a feleségét, miért nem hívta segítségül a szomszédokat a tett elkövetése után?

— Zavart voltam. — felelte a vád-

A szépség, szerelem és a szenvedés filmje!
Mezey Mária, Rácz Vili, Kóos Zsófi, Csontos, Greguss
Bűnös vagyok
Csak 16 éven felülieknek!
az Apolló Filmszínházban

Belvárosi
Figyelem!
Bőkezű kettős műsor!
Karády Katalin óriási sikerű filmje:
Valahol Oroszországban
és a legmulatságosabb magyar vígjáték a
Három sárkány
Rendes helyvarak!
Jegyelővét!

A szezon legnagyobb dzsungel filmje
Gyilkos vadon
A Jary expedíció 17 hónapos küzdelmei Dél-Amerika ősrégierteiben
keddtől a CASINOBAN
Hétfőn utoljára
Édes ellenfél

konyhából állott. Néhány nap múlva már megint találkoztunk. Elhatároztuk, hogy most már csakugyan végzetvünk ennek a kapcsolatnak.

Szerettem a feleségemet örültem, kimondhatatlanul.

Nem akartam vele folytatni ezt a cigányéletet.

fázom és több sebből vérzek. Eköz ráféküdtem a díványra és egy zselettel, ami mindig szokott lenni nálam, újra szabadalni kezdtem a nyakamat. De úgy látszik nem volt annyi lelki erőm, hogy végézzek magammal. Reggel felé magamhoz tértem, felöltöztem, kimentem a lakásból, bezártam az ajtaját s a Szent László-tér felé tartottam, ahol kocsiha ültem és a Szent József szanatóriumba hajtottam.

A bíróság ezután felolvasta a vádlottak a vizsgálat során tett vallomásaiból azokat a részleteket, amelyek allentében állanak a tárgyaláson mondottakkal. De Csathó Imre kitartott azon állítása mellett, hogy nem volt szándékában megölni a feleségét. Ezt újból és újból igyekezett azzal a dült lelkiállapottal bizonyítani, amely a végzetes cívadás alkalmával elhatárolódott rajta. És minduntalan sírásba fulladó hangon ismételte, hogy nagyon szörű a feleségét s az egész csak ezért történhetett meg.

A tárgyalás lapunk zárakör megért véget.

Október 2-án jelölik ki az új családvedelmi házak tulajdonosait

Saját tud. Mint már jelentettük, meggyeszté elkészülték az ONCSA keretében felépített családi házak s odajelölésük is rövidesen megtörténik. Most arról értesülünk, hogy az arra érdemes családokról a helyzetjelentések elkészültek és azok alapján a Közjóléti Szövetkezet október 2-iki igazgatósági ülése már meg is hozza a döntéseket.

Itt írjuk meg, hogy Németh Ferenc országos szociális felügyelő Nagyváradon tartózkodik s a megyei falvakba tett sorozatos kiállításával ellenőrzi az állatjuttatásokat, vetőmag-akciót s az ősszel meginduló háziipari előkészületeket.

Alkalmunk volt rövid beszélgetés folytatni az országos szociális felügyelővel, aki elismeréssel nyilatkozott a lelkes és eredményes bihari munkáról s igazoló példaként megemlítette azt a szinte egyedülálló sikert, melylyel a megye az ONCSA keretében közel három és félszer gyermek életetét, illetve nyaraltatását oldotta meg.

Keresztény magyar
keresztény
magyarnál vásárol

Német hadilobogó leng szeptember 25-óta a stalingrádi kommunista pártépülettömbön

Stalin mindennapos légitámadást követel az angoloktól a német városok ellen. — Eden gyökerestől ki akarja irtani a tengelyhatalmakat

Amszterdamból jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: Az angol rádió moszkvai jelentése szerint Wilkie kijelentette, hogy a Szovjetuniónak az a kívánsága, hogy az angol légierő minden éjjel intézzen támadást Németország ellen. A szovjet gazdasági viszonyairól kijelentette, hogy a jövő télen az élelmiszer ritkább lesz és talán ennél is rosszabb lesz a helyzet. A szovjet lakások millióiban ebben a télen kevés lesz a fűtőanyag.

Amszterdamból jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: Az angol hírszolgálat jelentése szerint Eden angol külügyminiszter választókerületében beszédet mondott. Kijelentette, hogy Angliának csapásokat kell mérni a német városokra. A szövetséges hadseregnek gyökerestől ki kell irtani a tengelyhatalmakat. A törvénynek és randnek megint érvényesülni kell. A legfontosabb nemzetközi jogi intézményeket újra fel kell állítani. A büntetésnek gyorsnak és biztosnak kell lenni. A háborút követő világ kialakulásáról az angol külügyminiszter így nyilatkozott: Olyan nemzetközi rendet fogunk kiépíteni, amely megfelel az angol kultúra természetes irányzatának. Elhatároztuk, hogy az Egyesült Államokkal ezután is a legszorosabb kapcsolatban maradunk és ugyanúgy az angol-szovjet szerződésben is nyomatékosan köteleztük magunkat, hogy teljes mértékben együttműködik a Szovjet-telel a háborút követő világ kiépítésében.

Minden emberi képzeletet felülmúl a szovjet csapatok stalingrádi ellenállása

Berlinből jelentik: (MTI) Mint a Német Távirati Irodával a véderőparancsnokság részéről, a hadijelentés kiegészítésként közlik, a stalingrádi kommunista párt épülettömbjén már szeptember 25-ike óta a német hadilobogó leng. Súlyos, házról-házra folyó utcai harcokban a német csapatok további megerősített háztömböket és kis-erődállásokat foglaltak el. A német gyalogságnak és műszaki csapatoknak lépésről-lépésre kellett kiharcolni az utat a Volgához. A bolsevisták minden lehetőséget kihasználtak a német előretörés megakadályozására. Minden házrom előtt saját szétlőtt páncélosaikkal és a házmaradványok romjaiból emelt tornázzal kíséreltek meg ellenállást. Lépésről-lépésre haladva kellett fokozatosan kivetni őket ellenállási fészkeikből. A német páncélos harckocsik és rohamlövegek sorozatosan adták le lövedékeiket az ellenállási fészkekre. A német zuhanóbombázók hatásosan avatkoztak bele ezekbe a harcokba. Bombáik következtében rövidesen sok ellenséges üteg szüntette be tüzelését. E harcok során a német zuhanóbombázók 25 szovjet ágyút és nyolc egyéb löveget semmisítették meg. A Tupaszetó északra húzódó magaslatokon német zuhanóbombázók szeptember 26-án tetelalátokat értek el. A bolsevisták kiserődszerűen kiépített záróállásai. Ezenkívül gépkocsi és csapatgyülekezéseket is bombáztak. Szeptember 27-én nagy légi csata folyt le Murmanszk felett. A német vadászok eddig beérkezett jelentés szerint 24 ellenséges gépet lőttek le.

Német és olasz hadijelentés a szombati és vasárnapi harcokról

Berlin, (MTI). A Német TI jelenti a Führer főhadiszállásáról: A véderő főparancsnokság közli: Kaukázus északnyugati részében a Terek mentén a szívósan védekező ellenséget

több állásból kivetették. Egy ellentámadás elhárítása során megsemmisítettünk két zászlóaljat. Légierőnk Tuapse hadicélpontjait bombázta.

Stalingrád középpontjában a gyalogság megrohant több ellenséges erődberendezést. Záróvonalaink elleni támadásokat meghiusítottunk. Ennek során 24 nehéz páncélost meg-

Kettészakadt az Ottava és csak 76 ember menekült meg

Berlinből jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: Az Ottava nevű kanadai romboló, amelyet az Északi-tengeren elsüllyesztettek, élethermáradottai szerint a hajó kettétörtött.

Berlinből jelentik: (MTI) Mint kato-

nai helyről közlik az Ottava nevű kanadai romboló, melyet az Északi-tengeren elsüllyeszttek el, a találat következtében két részre szakadt. 189 főnyi személyzetéből mindössze 76 ember menekült meg.

Megsemmisítettek egy teljes brit légi köteléket

Berlinből jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: A véderőparancsnokság jelentése szerint a brit légierőt a szombat esti órákban súlyos csapás érte. Brit vadászgépek és bombákkal felszerelt különleges vadászok a nyugatfranciaországi partvidék ellen repültek támadásra. A 9 Spitfire vadászból és 3 bombázóvadászból álló alakulatnak a bresti légiterbe történt herpülése után a német vadászok a légvédelmi tüzéség a brit alakulatot szétugrasztotta és teljesen megsemmisítette. A 12 ellenséges gépből egy sem menekült meg és egy sem érte el az angol szigetországot. Néhány brit pilóta ejtőernyővel ugrott ki zuhanó gépből és részben sebesülten került német fogságba.

Berlinből jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda katonai helyről a következőkről értesül:

25-én, kereken ezer kilométeres nyílt sivatagi ut átrepülése után meglepő támadást intéztek az angol birtokban levő Kufra Oázis erődje ellen. A ledobott bombák három erődben nagy robbanásokat okoztak. Eltaláltak ezenfelül a kufrai repülőtér repülőcsarnokát és az ott levő repülőgépeket elpusztították. A repülőtéren levő benzintartályok levegőbe repültek. Több találat érte az anyagraktárakat is. Bombázógépeink miután ledobták bombáikat, mély repülésbe mentek át. Mély repüléssel a repülőszin előtt álló négy repülőgépet, köztük két négymotorosat elpusztították. Ezenkívül eltaláltak még két Elenheim mintájú gépet is. Elpusztították a repülőtéren több gépkocsit. Mikor a repülők később újabb támadásra indultak a repülőter eleme már 100 kilométer távolságról látták a nagy tüzeket, amelyek az első támadás után bevetkeztek.

ODOL

Megvédi a fogzománcot

FOGPÉP

Angliának eddig 13 arcvonala van

Genfből jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: A londoni Sunday Times jelentése szerint Churchill az alsóház legközelebbi ülésén nyilatkozni fog a legutóbbi eseményekről, azonban nem várható hosszú áttekintő beszéd a háborús helyzetről. A legfontosabb vita londoni körök szerint a szénkérdésről lesz. Heves bírálatokat lehet hallani e tekintetben és jogos az aggodalom, hogy a tüzelőanyagot adagolni fogják.

Stockholmból jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: Az Associated Press jelentése szerint lord Groft, az angol hadügyminiszterium második helyettes államtitkára egyik beszédében a második arcvonali azonnali felállítását célzó azonnali követelésekre válaszolva kijelentette, hogy Anglia már eddig is 13 arcvonalon harcol, még pedig túlnyomó részben igen kedvezőtlen körülmények között.

Laval szerint a francia kormány helyzete szilárd Továbbra is erőteljes az ellenállás Madagaszkáron

Vichyből jelentik: (MTI) Az OFI jelenti: A gyarmatügyi államtitkársághoz érkezett jelentés szerint Madagaszkár szigetén a péntekn napon élénk őrségi tevékenység folyt. A Behunije arcvonalon Tananarivótól 40 kilométerre délre a francia állásokat heves ágyutüz után szombaton délelőtt megtámadták. A francia csapatok továbbra is erőteljesen ellenállanak és sok foglyot ejtettek.

Párizsból jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: Benoit-Mechin államtitkár kivált a francia kormányból. Laval kormányfő ezzel kapcsolatban a sajtó előtt a következő nyilatkozatot tette:

— Semmiesetre sem tűröm, hogy a kormány tekintélyét megtámadják. Erre ma sokkal inkább szükség van, mint bármikor. A kormány helyzete szilárd és semmi ok sincs arra, hogy továbbra is ne maradjon az. A legnagyobb mértékben el vagyok szánva arra, hogy feladatomat mindvégig teljesíteni fogom.

Amszterdam. (MTI). A Német TI jelenti: Laval a belföldi és külföldi sajtó képviselői előtt nyilatkozott a zsidókérdésről és a munkásügyről. Németország 150.000 szakmunkást kíván és 50.000 hadifoglyot bocsát szabadon ennek ellenében. A fegyverszünet óta a németek mintegy 600 ezer hadifoglyot engedtek szabadon minden ellenszolgáltatás nélkül. A zsidókérdésről hangoztatta, hogy Franciaország rendszabályai kizárólag a külföldi zsidók ellen irányulnak.

Minden időben...

szappan, penge, víz és ecset nélkül, gallérban és ruhában, bárhol, ahol villanycsatlakozás áll rendelkezésre, percek alatt szárazon, minden sérülést kizárva fűkőrsimára borotvál.

PHILIPS

PHILIPSHAVE

MINDEN SZAKÜZLETBEN KAPHATÓ

Fiedler István püspök megáldotta a kapucinusok megújított templomát

A kapucinusok tartományi főnöke is résztvett az ünnepségen

Nagyvárad. Lapunk már több ízben beszámolt arról, hogy a megszállás ideje alatt nagyon megrongálódott kapucinus templomot és rendházat a nem régen Nagyváradra került P. Somhegyi Veremund házfőnök vállalva a nagy költségvetés előteremtésének kockázatát, teljes egészében megújította. Bár a gyűjtés, amit a hívek között indítottak, nagyon is mérsékelt eredménnyel járt és a város 15.000 pengős hozzájárulása több év alatt válik esedékessé, a kapucinus atyák még sem rettentek viszáza a nagy munkától, mert az általános javítás minden tekintetben elkerülhetetlenné vált. Az összes munkálatok több, mint 35.000 pengőbe kerültek. A templom és a rendház most már kívül-belül megújítva nézhet szembe az idővel. A templom külseje már messziről mutatja, hogy alapos javítást végeztek rajta. Belsője valóságos csodálkozásba ejti a szemlélőt. Alig lehet ráismerni a régi ütött-kopott templomra. Izléses, művészi festés mindenütt a falakon. A falfestmények pedig arról tanuskodnak,

hogy művészekek dolgoztak rajta. Megújították az oltárképeket is.

A megújított templom megáldását Fiedler István püspök végezte a vásárnap reggel 7 órai szentmise előtt. A püspök háromnegyed 7 órakor érkezett meg a templomba dr. Hanzély Lajos püspöki titkár kíséretében. A megáldás ünnepségére Nagyváradra érkezett P. Patyi Kamill rendfőnök, továbbá a móri, tatányai és budai házfőnökök.

A hívek és a meghívott jötevők zeüfolásig megtöltötték a szép templomot és megható bensőséggel vettek részt a megáldás szertartásában. A templom megáldása és az ezt követő szentmise keretében a püspök beszédet intézett a hívekhez, amelyben a templom jelentőségét és a templomban végbemenő szent cselekmények nagy fontosságát méltatta.

Mivel a kapucinus atyák az újrászó plébánia egy részének kirendelt lelkészszéket vállalták, a templom minden bizonnyal kiválóan be fogja tölteni hivatását Isten dicsőségére és a hívek javára.

Nagyszabású gazdanapot rendez október 4-én a szaniszlói EMGE Gazdakör

Terménybemutató és háziszó teskiállítás. Gróf Teleki Béla is részvesz a Gazdanapon

Saját tud. A felszabadulás után Szaniszló község magyar gazdái vezetőik irányításával kettőzötten igyekeztek azon, hogy a megszállás okozta károkat az érdekvédelmi szervezkedés hiányából származó hátrányokat minél hamarabb eltüntessék. A mozgalom az EMGE Gazdakör és a Kalot Legényegylet megalakulásával már jóval ez előtt megindult és már is szép eredményekkel dicsekedhetik. A gazdaköri mozgalom élére Magyar Bálint, az ismertnévű pap-költő állott, aki a Gazdakör elnöke is lett, a Kalot Legényegylet szervezését pedig Szolomájer István segédlelkész vette a kezébe.

A Kalot Legényegylet Szolomájer István egyházi elnök vezetésével most fejezte be gyönyörű székházának építését. A Gazdakör a maga munkatereintén szép eredményekről fog most

beszámolni az október 4-én rendezendő gazdanapon.

Az ünnepségre számos vendég érkezik Budapestről, Kolozsvárról és a környékről. Résztvesz a gazdanapon gróf Teleki Béla EMGE elnök, képviselő is, aki beszédet mond az EMGE céljairól. Az ünnepségek során több értékes szakelőadás fog elhangzani. Az üdvözlő és megnyitó beszédet Magyar Bálint püspöki tanácsos, plébános, gazdaköri elnök mondja. A gazdanapon mutatják be a m. kir. Dohányjövődék mesterséges szárítótelepét, délután pedig terménybemutató és háziszóteskiállítás lesz.

A szaniszlói gazdanap az eddigi jelek szerint az egész környék gazdaköri zónáinak szép ünnepnapja és élni akarásának egyik kézzelfogható bizonyítéka lesz.

Szombati számunkban már megírtuk, hogy Levente Egyesületünk péntek esti regös-műsorát feltűnően kevesen nézték végig. A jól előkészített, magas színvonalú előadásra 500 meghívót bocsátottak ki, de a gondosan kiválogatott címzettek közül ötvenen sem vettek maguknak annyi fáradságot, hogy Nagyvárad ifjúságának hívó szavát komolyan vegyék és jószívvél el is fogadják.

Tudjuk, hogy a mai megfeszített munka, a nagyobb tehervállalás jobban leköti mindnyájunkat, mint békésebb, nyugalmasabb körülmények között, tudjuk, hogy sokan hivatali, vagy más egyéb mulaszthatatlan elfoglaltságuk miatt nem tehetnek eleget minden meghívásnak. De azt is tudjuk, hogy ez az ötszáz meghívó éppen azokon az ajtókon kopogtatott, ahol sem kenyérgérséti, sem más egyéb gondok nincsenek annyira feltornyosulva, hogy másfél órára megne szakíthatnák napi programjukat egy fontos kulturális ügy érdekében. Tudjuk, hogy minden zártkörű előadásra kibocsátott meghívónál egy bizonyos százalék elmaradásával számol is a rendezőség, — azért is küldenek szét többet, — de hogy a jelenlegi ötszáz meghívott család szákon számolt ezeröttszáz főt kitevő tömegből ötvenen se verődjenek össze, az igen szomorú jelenség, amelynek okait sürgősen fel kell tárnunk és mielőbb segíteni is kell a bajon.

Nem kezdő tünet ez a jelenség Nagyváradon. Felvetődött ez a kérdés már a színház elhanyagolásánál is. Ott azonban mindig a műsor, vagy a magas helyár volt a kifogás. De vajjon mit hozhatna fel mentiségére városunk felső közélszere országos hírű regösök igen magas színvonalu, belépődij nélküli előadásának mellőzésénél? ... Tudna-e elfogadható magyarázatot adni Nagyvárad elitje hívös távolmaradásáról azoknak a regös művészeknek, akik huszonhatóven keresztül oly lelkesen és járhatatlanul járták szeltében, hosszabb az országot az elszakított magyarság emlékeinek ébrentartására. Megtudna-e

elfogadhatóan okolni, hogy leventéink ragyogó szép otthonában, nagy szeretettel előkészített ötven sor székből miért csak négy és jelen fogadta azokat a magyar művészeket, akiknek műsorát még csak pár évvel ezelőtt is titkon, lopva zokogta végig lehalkított rádiója mellett?

... hogy a jelenlegi ötszáz meghívott család szákon számolt ezeröttszáz főt kitevő tömegből ötvenen se verődjenek össze, az igen szomorú jelenség, amelynek okait sürgősen fel kell tárnunk és mielőbb segíteni is kell a bajon.

... hogy a jelenlegi ötszáz meghívott család szákon számolt ezeröttszáz főt kitevő tömegből ötvenen se verődjenek össze, az igen szomorú jelenség, amelynek okait sürgősen fel kell tárnunk és mielőbb segíteni is kell a bajon.

... hogy a jelenlegi ötszáz meghívott család szákon számolt ezeröttszáz főt kitevő tömegből ötvenen se verődjenek össze, az igen szomorú jelenség, amelynek okait sürgősen fel kell tárnunk és mielőbb segíteni is kell a bajon.

... hogy a jelenlegi ötszáz meghívott család szákon számolt ezeröttszáz főt kitevő tömegből ötvenen se verődjenek össze, az igen szomorú jelenség, amelynek okait sürgősen fel kell tárnunk és mielőbb segíteni is kell a bajon.

... hogy a jelenlegi ötszáz meghívott család szákon számolt ezeröttszáz főt kitevő tömegből ötvenen se verődjenek össze, az igen szomorú jelenség, amelynek okait sürgősen fel kell tárnunk és mielőbb segíteni is kell a bajon.

... hogy a jelenlegi ötszáz meghívott család szákon számolt ezeröttszáz főt kitevő tömegből ötvenen se verődjenek össze, az igen szomorú jelenség, amelynek okait sürgősen fel kell tárnunk és mielőbb segíteni is kell a bajon.

Hirdessen a Magyar Lapokban

„Magyarország minden áldozatot meghoz az új, igazságosabb Európáért“

Kállay miniszterelnök, Ribbentrop német külügyminiszter és Ciano olasz külügyminiszter rádiószózatban emlékezett meg a háromhatalmi egyezmény évfordulójáról

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A magyar rádió vasárnap délelőtt közvetítette a háromhatalmi egyezményt aláíró államok külügyminisztereinek nyilatkozatait. Kállay Miklós magyar miniszterelnök és külügyminiszter ezeket mondotta:

A hármasság aláírásának évfordulóján a magyar nemzet bajtársi üzenetét tolmácsolom a háromhatalmi egyezményhez tartozó nemzeteknek. Az 1918-ban elkövetett párizskörnyéki béke szörnyű igazságtalanságai a romlás szélére sodorták Európát, mert olyan népektől, amelyek multjakkal bebizonyították létjogosultságukat, mint a német, magyar és a bolgár, tagadták meg az emberi és a nemzeti lét alapfeltételeit. Az akkor elkövetett igazságtalanságokat azóta részben jóvá tették és a háromhatalmi egyezményhez csatlakozott nemzeteknek ez a legelőkelőbb feladata, hogy az igazság alapjait megfelelő szilárdan kiépítsék.

Magyarország, amely a saját testén érezte az igazságtalanságok súlyát, a tengelyhatalmaktól kapta meg azt a jóvátelet, melyet Versailles-től hiába követelt. Természetes volt tehát, hogy elsőnek csatlakozott az egyezményhez is, amely igazságosabb, méltányosabb rend megvalósítását tűzte ki célul. Csatlakozásunk óta a nagy harc új fejezetéhez érkezett, amelyben immár fegyverrel veszünk részt. Most hazánkat, kulturánkat védjük. Nem mulasztatom el, hogy a mai ünnepi órában ne gondoljuk a legnagyobb hálával azokra, akik a világ legkülönbözőbb harcterein pártatlan hősiességgel teljesítik kötelességüket és életük árán a legnagyobb áldozatot hozzák meg azért, hogy a jövő igazságosabb és boldogabb legyen. Ez a háború a szövetséges nemzetek minden állampolgárától megköveteli, hogy ugyanúgy teljesítsék kötelességüket, mint a fronton levők. Áldozatos és példás példás fegyverrel járni kell mindenkinél hozzájárulni a győzelemhez. Magyarországot minden áldozatot meghoz az új, igazságosabb Európáért. Tudatában van európai felelősségének és azoknak a kötelezettségeinek, amelyeket a háromhatalmi egyezményhez való csatlakozásával vállalt. A párizskörnyéki béke igazságtalanságai ellen első sorban mi emeljük fel szavunkat, mert meg voltunk győződve arról, hogy az igazságos ügy előbb-utóbb győzni fog. Ugyanezzel a rendíthetetlen meggyőződéssel néz a magyar nemzet a jövőbe.

A háromhatalmi egyezmény a győzelem után az új világrend alapja marad

Ribbentrop német külügyminiszter többi közt ezeket mondotta rádiószózatában:

Két esztendővel ezelőtt írta alá Berlinben Németország, Olaszország és Japán a háromhatalmi szerződést. Ma a német nép és a birodalmi kormány nevében kívánok a világnak szövegkezdett népeket. A cél, amely a háromhatalmi szerződés megkötésekor szemünk előtt lebegett, az volt, hogy megakadályozzuk a már akkor

kitört háború kiszélesedését és megkönnyítsük a béke utjának egyeztetését. A háromhatalmi szerződés elengedhetetlenül szükséges, hogy életfeltételeinktől akarjunk megfosztani bennünket. Ebben az országaink számára válságos időben a háromhatalmi szerződés fényesen megállta helyét. Az elkerülhetetlen lélektörténelmi küzdelemben a hármasszerződés hatalmai nagy győzelmeiket aratták szárazföldön, vízen és levegőben és olyan hatalmi állásokat teremtettek, amelyeket már nehéz megtámadni. Az ellenség még is elvitatni igyekszik tőlünk megszerzett állásainkat, Ezért még kemény har-

cok előtt állunk. A háromhatalmi szerződés hatalmai igaz ügyük tudatában s kemény elszántsággal az ellenséget mindenütt meg fogják verni. Mindaddig, amíg be nem látja, hogy a háromhatalmi szerződés, a legnagyobb hatalmi koalíció szabadságharcunk győzelmes befejezése után is az új világrend alapja marad, záloga népeink boldogabb béke korának.

Közös küzdelem az új rendért

Ciano gróf olasz külügyminiszter rádiószózata többi közt így hangzik:

Német vezérőrnagy nyilatkozik a magyar katona kiválóságáról

— Beszélgetés főhadiszállásnak előlépett tehergépköcsi mellett —

Valahol a keleti fronton. Az est szinte pillanatok alatt rázuhant a hegytetőn épült kis orosz falura, ahol a magyar arcvonalzakaszon támadásba vetett német csapatok parancsnoksága székel.

A főparancsnok L. vezérőrnagy szállása egy nagy terepjáró tehergépköcsi amely ügyesen rejtőzik az egyik házacská falánál.

Amikor bejelentenek L. vezérőrnagynál, pár percnyi várakozás után megjelenik, zömök, sok győzelmes csatát irányított alakja.

Bemutatkozom. Közvetlen bajtársi kedvességgel, de egyben katonás egyszerűséggel hív meg az asztalához, ahol a vacsora-időig elbeszélgetünk.

Az L. vezérőrnagy parancsnoksága alatt álló hadosztály eddig tartalékban volt, míg most előre rendelték és

egyben átmenetileg alá helyezték az egyik magyar páncélos köteleket, valamint egyik könnyű hadosztályunkat is. Az utóbbi szintén tartalékban állt mostanáig, de páncélosköteleink már többször kivették részüket a csatározásokból és mint a német parancsnok megjegyzi, kiváló teljesítményt nyújtottak.

Különösen kitüntette magát a magyar páncélosok közül Luks százados aki az egyik páncélos zászlóaljunk parancsnoka.

— Az együttműködést megkönnyítette az a körülmény is, — mondja L. vezérőrnagy —, hogy a támadó terveket mindig közösen, aprólékosan átheszélték és hogy a magyarok sohasem csináltak abból presztizskérdést, ha időnként német vezetés alatt harcoltak, a támadócsoport összehajtása következtében.

Csangkajsek személyes ismerője

Megkérem, mondjon valamit saját személyéről.

Látom, hogy nem jól esik neki magáról beszélni. Egészen röviden igyekszik átsiklani személyes élményei felett.

Egészen regényes katonai karrier bontakozik ki az elbeszélés nyomán. Von Seeckt vezérezredessel annak idején Kínában is járt egy német katonai küldöttség élén. Ő ott maradt Csangkajsek mellett egy ideig. Bejárta Mandzsuriát, huzamosabb időt töltött Japánban is.

— Mi a benyomása tábornok úrnak Csangkajsekről?

— Csangkajsek kitűnő katona és hadvezér. — feleli L. vezérőrnagy — ezt különben a japánok is elismerik róla, csak a politikai irányával van baj.

Amikor Kínából hazatért, nem sokára Spanyolországba ment a Kondor-légióval. Két teljes évig tartózkodott ott.

Spanyolországból 1939 augusztusában tért vissza, de most sem lehetett hosszabb ideig otthon, mert szeptemberben már kitört a lengyel háború. A nyugati hadjárat kezdeti szakaszát

az erődítményrendszerben töltötte, később résztvett a francia hadjáratban is.

Az olasz Korona-Rend nagykeresztjének, a spanyol és német aranykereszt, valamint az első és másodosztályú vaskereszt tulajdonosa, ezenkívül a világháborús tevékenységéért, amelyet osztrák kötelekben teljesített megkapta az osztrák háborús érdemérmét.

A hosszú idegenben töltött katonai szolgálat jó tapasztalat volt a más hadseregekkel való együttműködésre és ez is közrejátszott akkor, amikor a legmagasabb vezetés éppen őt szemelte ki erre a nagyon fontos posztra, ahol magyar seregtestekkel együtt térsen vívhatja meg győzelmes ütközéseit a vörösök ellen.

Megkérdem, mi a véleménye a magyar katona harci tulajdonságairól?

— A magyar katona nagyon jó katona és teljesíti a kötelességét — válaszol a vezérőrnagy. — A magyar hadsereg helyzetét persze még mindig erősen megnehezíti az egykori trianoni bilincs... hiszen kis hadsereg nehezebben tudja végrehajtani a

— Ma megingathatatlan akarattal ünnepeljük meg évfordulóját a művönket befejeződéshez segítő háromhatalmi szerződés aláírásának. Az egyezmény nem diplomáciai számításból született és nem közvetlen háborús szükségletből, hanem abból a mélyen átértett tudatból, amely népeinkben él. Olaszország, Németország és Japán ezekben az esztendőkből a világtörténelem megújításának erőt jelntik és egy mindenekfeletti szolidaritás fűzi össze őket. Ezek az országok közös küzdelmet vívnak, hogy egyengessék a nemzetek jogainak érvényesítését és megteremtsek egy új rend alapjait. Ez volt a célja a háromhatalmi egyezménynek. Elszántan küzdünk ma azért, hogy ügyünk megvalósuljon. Fegyvereink győzelme biztosítják ezt Európa és a világ számára.

A rádió még ismertette a japán, bolgár, román, szlovák és horvát külügyminiszterek rádiószózatát is.

tökéletes korszerűsítést csapatkeretein belül. Mégis azt kell mondanom, hogy a magyarok bámulatos mértékben végre tudják hajtani a korszerűsítést hadseregükön, csak a teljes háborús tapasztalat, ami természetes is, hiányzott még. Jány Gusztáv főparancsnok urat pedig, egészen nagy hadvezérnek tartom.

— Mi a különbség a német és magyar, valamint az orosz katona között? — kérdezem tovább.

— Az európai katona és ebben már benne van a német és magyar is, „Kultursoldat“, az orosz „Natarsoldat“, mert természettől fogva kitűnően alkalmazkodik a terephez. Éjjel ügyesebb, a természet viszontagságait jobban bírja, mint a Kultursoldat, aki viszonylagos, intelligensebb, támadóbb szellemmel rendelkezik, míg az orosz inkább a védekezésben tűnik ki.

A továbbiakban elmondja L. vezérőrnagy, hogy a német katona, három éves frontszolgálatra nyomán már alkalmazkodik a Natarsoldat tulajdonságaihoz, anélkül azonban, hogy a Kultursoldat előnyeit elvesztette volna.

Az orosz harcmodorról az a véleménye a tábornoknak, hogy helyenként egészen kritikán aluli. Sok részben a keleti arcvonalnak a politrukok tartják sakkban az orosz csapatokat, másutt pedig halálraélt fegyverekkel tömnek tele a csapataikat és ezek vadítják el a hangulatot a szerencsétlen félművelt keveréknép között. A fegyvereknek ugyanis itt, a harctéren kellene rehabilitálni magukat, ez magyarázza meg mindent az elszánt viselkedésüket.

Még a magyar légvédelmi tüzérek-ről emlékezik meg. Valóságos dicső himnuszokat mond pontos munkájukról. A harcban vetett német hadosztály egész légitereit magyar légvédelmi csapat őrja az orosz repülők elől. Rövid szereplésük értékét mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy egy hét alatt huszonnegyolc muszkagépet lőttek le.

Nemzeti Spooort! Nemzeti Spooort!

Az a bizonyos híres-nevezetes zöld újság. Nagyvárad reggeli utcaképeinek jellegzetes színe. Mindenki lapja. Meztelábások és sevrő-cipősök hétfőreggeli tápláléka. Elkészeredett viták elindítója és befejezője. Az igazi tömeglap.

Tessék kiállni hétfőn reggel a „Magyar Lapok” elé. Egész kis csoportok állodogálnak ott és várják, hogy a hírlaposztályhoz megérkezzenek a varázslatos erejű zöld csomagok. A szerkesztőség hirdetőabláin már vasárnap kora este óta olvashatják a legfrissebb eredményeket, de ez még sem elégíti ki a kíváncsiak seregét. Várják a zöld újságot.

Már ismernek minden eredményt. Tudják, hogy melyik csapat győzött, melyik szerepelt gyengén. Tudják, hogy milyen a rangsor. End Hogy a NAC áll az élen és utána következnek a Fradi. Sőt még a többieket is tudják. De ez sem elég. Várják a zöld újságot. Amíg ottan le nem olvassák, addig semmi sem érvényes. Olyan ez a zöld újság, mint a törvényen a szentesítés.

Tegnap este óta már a sportpályákat is ismerik. Látták a győztes csapat bajvivóit közvetlen közelből. A srácok oda is fértköztek közelükbe, amikor az öltözőből kijöttek és konfissúra ültek, sőt még meg is simogatták kabátjukat. Hallották, amint valamelyik nagy híresség ezt vagy azt mondotta és körbe-hordják az elkopott szavakat, hogy a Dudus, a Matyi, a Kopek, a Roncsa, a Sajó, meg a többiek, így, vagy úgy. Mégis kell a zöld újság, mert az talán többet is tud, jobban is tud és másként is tudja.

Megérkeznek azután a zöld csomagok. Gépkecsi hozza őket az állomásról. A hírlaposztály emberei lázas segítséggel dobálják le és hordják be. A rikkancsok még lázasabban segítenek. Nem kell kérni és biztatni senkit. Amelyik el tud csipni egy csomagot, az boldogan viszi s útközben igyekszik valamit leolvasni az összekötözött csomagról. Megélenkül a mozgolódás a szerkesztőség előtt álló csoportoknál is. Itt a zöld újság! Pár pillanat múlva már olvashatják!

A hírlaposztályban is lázas munka folyik. Pillanatok alatt veszik számba az érkezett mennyiséget. Számok röpködnek a levegőben, zsinetek pattannak fel a csomagokon. Avatott újjak között csak úgy pereg a tömörkedő újság. Azután a nagy csomókból kis csomók lesznek, a kis csomókra cédulák kerülnek nevekkel. Ez ezé, az meg amazé. A rikkancsok, bódások elfoglalják helyüket a csomók előtt és várják a boldogító igent, amikor hórak alá kaphatják a zöld újságot és rohanhatnak velük az utcára. Pedig a nagy igyekvésben még Kovács úr, a hírlaposztály mindenható vezetője is el-el csip valamit a zöld újságból, mert őt is nagyon érdekli a „sport”!

Mindez azonban pillanatok alatt történik. Alighogy behozták a csomagokat, az első rikkancs már is rohan elnyújtott üvöltéssel a kapu felé.

Nemzeti Spooort! Nemzeti spooort! S csak úgy kaphodják kezéből a drága portékát. Boldog, aki előbb juthat hozzá.

Veszi mindenki. Megáll a biciklista, megáll az aktatászkás ügyvéd, a diák, a hivatalnok, megáll a mezitlábás srác, a hőmives, a kifutó, megveszi az újságot és tovább áll. Tovább áll és olvas. Olvas úgy, hogy majd elejti az aktatászkát, majd kiesik lába közül a bicikli. Megáll az idő. Nincs többé fontos ügy,

nincs tárgyalás, nincs órend. Csak a zöld újság van.

Közben a rikkancsok serege tovább rohan és az utca egyre zöldebb lesz. A szerkesztőséggel szemben három rikkancs bujt össze egy pinceablakmelyedésben. Ők még árulni sem akarnak most. Pedig azt csak a rikkancs tudja, hogy mit jelent kimaradni egy ilyen lapból! De nem baj. Összebuknak és olvasják a zöld újságot. Képkön szélesre mázolódik az elégedettség. Ebben a nagy pillanatban épen olyan „sportemberek”, mint bármelyik nadrágos.

Pár pillanat múlva már vissza is térnek az első rikkancsok újabb csomók után. Nagy a piac, nem elég az áru. S újabb készletel, új rohanással, új üvöltéssel terjesztik a zöldet:

Nemzeti Spooort! Nemzeti Spooort! Csodálatos dolog ez. Tömegjelenség. Tömeglélektani tanulmány. Olyasvalami, amire magyarázatot kellene találni, amit elemezni kellene és kellőképpen kihasználni valamilyen komolyabb cél érdekében is. A zöld újságba csomagolni lehetne komoly és okos dolgokat is. Azonban észrevétlenül, mert a zöld szín felülnő és hamar kivirít belőle minden más szín. Egyelőre azonban csak maradjon így, ahogy van. Azért nem is áruljuk el például, hogyan születik meg a zöld újság egy-egy vidéki tudósítása.

(pont)

Megkezdődtek a bihari református egyházmegyei közgyűlés tanácskozásai

Közgyűlést tartott a lelkészegyesület. Kedden iktatják be főgondnoki tisztébe vitéz dr. Nadányi János alispánt

Nagyvárad. Saját tud. A bihari református egyházmegye, mint ismeretes, kedden reggel 9 órai kezdettel tartja ezévi rendes őszi közgyűlését a varmegyeháza nagytanácstermében.

A közgyűlés előkészületei azonban már hétfőn reggel 9 órakor megkezdődtek, amikor is a tanügyi, belmissziói, árvagyámintézetji és számvevőszéki bizottságok tartottak ülést. Utána 11 óra 10 perckor az Egyházmegyei Lelkészegyesület tartott közgyűlést Molnár Vince tiszteletbeli esperes elnökletével. A közgyűlés tárgysorozatán különböző Orle (országos lelkészegyesületi) ügyek és az egyes lelkész-körök felterjesztése szerepelt, továbbá magasszínvonalu, elméleti előadások és viták hangzottak el, melyek a kora délutáni órákba nyúltak.

Délután 4 órakor a szabályrende-

tek elkészítésére kiküldött bizottság ült össze, mely az egyházmegyének az elkövetkezendő időkre megalakítja a mindenre kiterjedő, nagy körülményt igénylő szabályrendeletet.

Holnap kedden reggel 9 órakor ül össze ez egyházmegyei közgyűlés, amelyen beiktatják főgondnoki tisztébe dr. Nadányi János alispánt. Beiktatásra kerül továbbá tíz lelkész és tíz világi tanácsbíró, közöttük dr. Soós István polgármester, dr. Thury László városi tiszti főügyész, dr. Nagy Dezső pénzügyigazgató, valamint a két ügyész, dr. Barcsay Károly és dr. Zsiglédy Miklós. Ezután választás útján betöltik a különböző megüresedett tagsági helyeket.

A holnap délutáni bírósági ülésekre kerül döntésre a nagyvárad, újvárosi és örvéni lelkészválasztás ügye.

Mennyi kukoricát kell beszolgáltatni Bihar megyében holdanként?

Meaállapították a csöves és szemes tengeri árlepcsőjét

A hivatalos lap legutóbbi száma közli a közellátásügyi miniszterium megalapítását arról, hogy Bihar megyében mennyi kukoricát kell beszolgáltatni kataszteri holdanként. A felsorolás szerint a berettyóújfalui járásban, a sárréti járásban és Nagyváradon 3 mázsát, a biharkeresztesi járásban 3 és fél mázsát, a cséffai, nagyvárad-i járásban 2 és fél mázsát, a derekesi járásban 7 és fél mázsát, az élesdi, nagyszalontai járásban és Nagyszalontán 1 és fél mázsát, az érmihályfalvai és szalárdi járásban és Nagyszalontán 1 és fél mázsát, az érmihályfalvai és szalárdi járásban 5 mázsát, a margittai járásban 1 mázsát, a székelyhídi járásban 8 és fél mázsát. A Hivatalos Lapnak ugyanazon száma közli a rendelkezést az 1942. évi termésű kukorica forgalmának és felhasználásának szabályozása tárgyában, továbbá az 1942. évi gazdasági évre a kukorica árának megállapítását. Eszerint a csöves tengeri 1942. szeptemberben mázsánként 13.40 pengő, októberben 14. novemberben 15. decemberben 15.70, 1943. januárban 16.30, februárban 16.80, márciusban 17.40 pengő.

A szemes tengeri 1942. szeptemberben 18.60, októberben 19.20, novemberben 20. decemberben 20.50, 1943. januárban 21. februárban 21.60, márciusban 22.20, áprilisban 22.90 és májusban 23.50 pengő.

Be kell szolgáltatni a hatóságoknak az ellenséges repülőgépekről ledobott röpcedulákat

A Hivatalos Lap legutóbbi száma belügyminiszteri rendeletet közöl, amely szerint, aki olyan röplapot vagy egyéb nyomtatványt talál, amelyről feltehető, hogy azt ellenséges repülőgépről dobták le, vagy bármely módon az ellenség juttatta az ország területére, köteles azt a hatóságnak (főszolgabíró, m. kir. rendőrség, községi előjáróság, v. a közbiztonsági közegeknek, csendőr, rendőr) haladéktalanul beszolgáltatni, illetőleg átadni. Kihágást követ el és pénzbüntetéssel büntendő, aki a rendeletnek nem tesz eleget.

Kiknek a fellebbezéseit tárgyalja kedden és szerdán a nagyvárad-i I. számú adófelszólamlási bizottság?

Dr. Kupfer Miksa orvos Széchenyi tér 1. Dr. Révész Pál orvos Kálvária u. 3. Dr. Eliász Ernő Ezredévi Emléktér 2. Dr. Bauer Albert fogorvos Rimanóczy utca 14. Dr. Winkler Lajos orvos Rimanóczy utca 14. Dr. Guttmann Jenő orvos Nagy Sándor utca 6. Dr. Pollatsek Pál orvos Rimanóczy utca 6. Dr. Bársony Vilmos orvos Rimanóczy utca 16. Dr. Bartha Imre fogorvos Szaniszló u. 3. Dr. Kenéz Lajos orvos Pável u. 15. Dr. Nagypál József orvos gróf Teleki Pál utca 5. Dr. Farkas Manó orvos gróf Teleki Pál utca 14. Dr. Erdős Adolf orvos Gróf Telki Pál utca 20. Steiner Viktor mérnök Berkovits Ferenc u. 18. Adorján György v. mérnök Kazinczy Ferenc utca 6. Steiner István vegyész Hitler u. 77. Heyman Béla terv. mérnök Nagy Sándor u. 3. London Sándor kezekedő Szalárdi utca 16. Ullmann Sámuel déligyümölcskereskedő Szacsavay u. 53. Helyfi György papirkereskedő Kossuth Lajos utca 7. Dr. Némethi Sándor orvos Kossuth Lajos utca 11. Dr. Vértessándor orvos gróf Csáky István u. 10. Dr. Enásizy Jenő orvos Deak Ferenc utca 2. Dr. Weisz Endre orvos Hlatky Endre utca 17. Dr. Gottlieb Mayer orvos Moskovits József utca 16. Dr. Hevesi Béla orvos Szent László tér 12. Dr. Dénes Ignác orvos Hlatky Endre u. 3. Dr. Berger Ernő orvos Szent László tér 8. Dd. Vadász János orvos Szent László tér 7. Frigyes Izsó állatorvos gróf Csáky István utca 26.

1942. szeptember 30-iki adófellebbezési tárgyalások sorrendje:

De Eilender Henrik orvos Szent László tér 10. Dr. Markovits Sándor ügyvéd Szondi utca 16. Horváth Ernő fogász Szent János utca 28. Kurtág Dezső és Kallós Árpád falatozó Szent János utca 2. Weintraub Nándor szatós Damjanich utca 1. Weinstein Áron fűszerkereskedő Hlatky Endre utca 5. Klein Mór fűszerkereskedő Kapucinus utca 17. Ungár Jakab fűszerkereskedő Mussolini tér 17. Schwartz Márton és Tárea gyarmatárkereskedő Kapucinus utca 17. Friedmann Mózes szatós Beöthy Ödön utca 52. Wasserstrom Sándor téglagyáros Alapi utca 10. Verő László jéggyáros Gillányi utca 5. Nándor József vámolási iroda Beöthy Ö. u. 53. Blau Andor hentes Lahner Gy. u. 17. Jonás Jenő mézárós Teleki u. 21. Braun Elek állatkereskedő Gróf Csáky István utca 77. Weisz Mihály marhakereskedő Horthy Miklós ut 39. Klein Dezső állatkereskedő Hitler u. 15. Spitz József vaskereskedő Mussolini tér 10. Izsák Gyula vaskereskedő Mussolini tér 3. Stern Miklós vegyianyagkereskedő Péter utca 3. Dr. Nussbaum Endre orvos Pável u. 7. Dr. Goldberg Ernő orvos Pável utca 25. Dr. Gelbaum József orvos gróf Teleki Pál utca 38. Dr. Weinstock Armin orvos Mussolini tér 5. Dr. Salamon Pál orvos Dudek utca 6. Hartstein Dávid fogász Kossuth Lajos utca 2. Dr. Aczél Sándor gombatermelő Hlatky Endre utca 1. Fisch Cecilia nyelvtanár Kapucinus utca 6. Kohn Henrikné órák és ékszerész Kapisztrán tér 24. Dr. Adonyi Béla nyomdász Szeptember 6 utca 54.

FERENC JÓZSEF
KESERŰVIZ

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
 SZELÁGYI DEZSŐ-UTCA 5 SZÁM.
 Telefon: 12-27.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 30, félévre 15, egy óra 2.50 pengő.
 Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 72.301.
 Kéziratokat nem adunk vissza.

Szerdán iktatják be székebe dr. Czumbel Lajost a szatmári székeskáptalan új kanonokjait

Szatmár. Saját tud. A „Magyar Lapok” elsőnek számolt be arról, hogy dr. Czumbel Lajost a megyés főpásztor a szatmári székeskáptalan mesterkanonokjává nevezte ki. A kinevezés általános örömet és meglepetést váltott ki az egész magyar katolikuság körében, dr. Czumbel Lajos ugyanis vezető egyénisége volt a megszállás alatti kisebbségi küzdelmeknek. Az új kanonok beiktatása szerdán délelőtt megy végbe ünnepélyes keretek között. A beiktatáson Szatmárnémeti polgári hatóságai is teljes számban képviseltetik magukat.

BEIKTATTÁK TURTEREBESEN BARNÁ JÓZSEF ESPERES PLÉBANOST. Saját tud. Vasárnap délelőtt iktatták be ünnepélyes keretek között hivatalába és javadalmába Barna József esperes-plébánost. Barna József Bagossy Bertalan esperes-plébános, nyug. gimn. igazgató utódjaként került Turterebesre Bätzről. A fiatal, agilis és közszeretethen álló esperes-plébános beiktatásán az egyházmegyei főhatóság részéről és a polgári hatóságok képviselőitől is többen megjelentek. Ott volt többek között Ugocsa vármegye főispánja is.

Eltemették Társi Albert kőművest. Nagyvárad. Saját tud. Nagyváradon még sokan emlékeznek arra, hogy a megszállás ideje alatt Társi Albert mindenki által becsült és szerett munkás magyar kőműves, hatóság elleni erőszak címén került a román bíróságok elé, amely súlyos börtönbüntetésre ítélte. A felezabadulás után kiszabadult a kolozsvári börtönből és hazajött Nagyváradra, ahol izzó lelkesedéssel vett részt a munkásság minden hazafias megmozdulásiban. A börtönben megviselt szervezet azonban nem sokáig bírta. Szeptember 25-én rövid gyengélkedés után elhunyt. Temetése vasárnap délután ment végbe a munkásság nagy részvételével. A sírnál Szabó János képviselő mondott búcsúbeszédet.

ABAVIT, PORZOL, ARZOPAC, vegtőmög csávázáshoz... **TAKAR. MÁNYMESZ, FUTOR, PERK, BIODIT,** póttakarmány **HANTOLT BORSÓ,** Mezőgazdasági gépek, eszközök, vadászfegyver, löszér **MEZŐGAZDÁKNAL,** Nagyvárad, Mussolini-ter 16. szám. Tel: 10-30. Tel: 10-50.

Magyarnyelvű folyóiratot adnak ki Helsinkiben. Helsinkiből jelentik: MTI Helsinkiben magyarnyelvű folyóirat indult, amely féltékenként jelenik meg. A most megjelent első számban több ismert finn személyiség is cikket írt, köztük Fanny Luukonenn tábornok asszony a finn Lotta szervezet elnöknője. A folyóirat ismerteti Finnország kulturális és foglalkozik a most folyó háborúval is.

WILLKIE KINÁBA UTAZOTT. Amszterdamból jelentik: (NTI) Az angol hírszolgálat közlése szerint Willkie vasárnap elutazott Moszkvából Csungking-Kinába.

Újból szabályozták az iskolai füzetek előállítását. Az iparügyi miniszter rendeletet adott ki, amely szerint a szabványszerű iskolai írófüzetek ezután csak legfeljebb 35 százalék fehérített és 35 százalék fehérítetlen cellulózlet tartalmazó, gyári vízjeggyel ellátott papírosból szabad előállítani. Az iskolai füzetek 60 lapnál vastagabbak nem lehetnek, tehát az eddig készített 80 és 100 lapos pepita és spirálfüzetek gyártása megszűnt. A Magyar Szabványosító Intézetnél több iskolai cikk szabványát is megváltoztatták. Mindaddig, amíg az eddig érvényben volt szabványfüzetekből készletek állnak rendelkezésre, azok forgalomba hozhatók, újabb mennyiséget azonban a megszüntetett fajtákból és minőségekből nem gyárthatók. (Magy. Tud.)

Modern festett **BUTOR** olcsón kapható **MEZEINÉL** Szabadság-utca 12. és Szacsavay-utca 48. Háló, kombináltzobák előszobák, konyhák.

Feloszlatták Cseh. és Morvaországban a pravoszláv egyházat. Prágából jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelentik: Cseh. és Morvaországban feloszlatták a szerb és bizánci szertartású cseh-ortodox egyházközösséget.

A BAROSS SZÖVETSÉGBE tömörült különböző szakosztályok elnöki tanácsának folyó hó 24-én tartott ülésében hozott határozat végrehajtásaképpen felkérjük az alább felsorolt szakosztályok vezetőit és tagjait, hogy folyó hó 29-én, (kedden) a megjelölt órában a Baross Szövetség belső szervezetét érintő fontos kérdésekben való döntést végezt a Baross Szövetség hivatalos helyiségében (Rákóczi-út 12. III. em.) feltétlenül megjelenni szíveskedjék. **Ismételjük, kedden, szeptember 29-én:** fogmuvesek délután 4 órakor. Szobafestők este 7 órakor és Papir- és könyvkereskedők este 8 órakor. Az elnökség.

Az állami leányliceum és tanítóó. képző kirándulása. A m. kir. állami leányliceum és tanítóóképző intézet, vasárnap kirándulást rendezett a Bihar Egylet Köröskisújfalu menedékházához. A kiránduláson — Kiss János igazgató — vezetés mellett 26 felsőbb osztálybeli növendék és 2 kísérő tanár is vett részt. Közel 30 kilométeres gyaloglás után — kiss fáradtan, de lelkes hangulatban érkeztek vissza este háromnegyed nyolc órakor az intézet székhézába.

KÖZGYŰLEST TARTOTT AZ ISKOLANKIVÜLI NÉPMŰVELÉSI BIZOTTSÁG. Vitéz dr. **Nadányi János** alispán elnöklétével hétfőn délelőtt fél 12 órakor tartotta a Biharvármegyei Törvényhatósági Iskolánkülső Népművelési Bizottság közgyűlését.

A megyeháza kistanácsstermében összejűltek az elmúlt évről szóló beszámoló jelentés után elfogadták az 1942-43. tanév elkészített munkaprogramját. Több, a közgyűlés hatáskörét érintő minszteri rendelet felbontása után a szintársulatok működéséről szóló jelentést hallgatták meg. Döntöttek a népművelési tevékenység idején szükséges fűtés és világítás biztosításáról, majd időszeri indítványokkal ért véget a mindösszeg érdekes közgyűlés.

Korona Filmszínházban Hétfőn utoljára **BEHAJTANI TILOS** Simor Erzs, Bilicsi, Vaszary Piri, Latabár, Kiss Manyi. Keddtől . . . . . **A CIGANY.**

Hat fillér a vizeszemle és a vizeskifli. A Hivatalos Lap legutóbbi számú közli a közellátásügyi miniszter rendeletét, amely szerint a vizeszemle és vizeskifli fogyasztói ára az ország egész területén 6 fillér, legmagasabb viszonteladói ára pedig a vezető üzletébe szállítva 5 fillér. Közintézményeknél, vendéglátó üzemeknél a sütőiparcsok a 6 filléres fogyasztói árat számíthatják.

Chile nem ír alá egyezményt Washingtonban. Santiagó de Chileből jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelentik: A chilei államelnök a sajtóértekezleten kijelentette, hogy a washingtoni útja alkalmával nincs szándékában egyezményt aláírni.

Szinyei-Merse Jenő kultuszminiszter Kassán. Kassáról jelentik: (MTI) Szinyei-Merse Jenő kultuszminiszter vasárnap résztvett báró Berzeviczy Vince érdemeit megőrkítő emléktábla leépítésén. A miniszter felavatta a Miklós börtönben berendezett muzeumot is, amely a város középkori igazságszolgáltatási emlékeit őrzik.

Összeült Bécsben a Nemzetközi Újságíró Szövetséget. Bécsből jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelentik: A Nemzetközi Újságíró Szövetséget kongresszus Bécsben összeült. Az ülésen az újságírók nemzetközi érintkezésének megkönnyítésére irányuló gyakorlati kérdéseket, az újságírój utlevél rendszeresítését, a nemzetközi újságírói igazolvány kérdését és az újságíróknak a hivatalos teendőik ellátása alkalmával vasúti közlekményben való részesítésének kérdését tárgyalták meg.

Nagy sikere van a lyoni kiállításon a magyar csarnoknak

Lyonból jelentik: (MTI) Magyarország első ízben vett részt a lyoni nemzetközi kiállításon szereplő szép porcellánok között helyezkedett el. A francia sajtó a magyar kiállítási anyagból különösen a rádiótechnikai kiállítást említi és hőszóval emlékezik meg a kiállításon szereplő szép porcellángyűjteményekről. Rámutat arra, hogy a magyar könyvkiállítás izellitő ad a magyar szellemi értékekről és konkrét példákkal mutatja be a magyarfrancia szellemi kapcsolatokat. Bakách Eszter nyelvi magyarkönyvkiállítás izellitő ad a magyar szellemi értékekről és konkrét példákkal mutatja be a magyarfrancia szellemi kapcsolatokat. Bakách Eszter nyelvi magyarkönyvkiállítás izellitő ad a magyar szellemi értékekről és konkrét példákkal mutatja be a magyarfrancia szellemi kapcsolatokat. Bakách Eszter nyelvi magyarkönyvkiállítás izellitő ad a magyar szellemi értékekről és konkrét példákkal mutatja be a magyarfrancia szellemi kapcsolatokat.

Ünnepélyes filmbemutatót rendez a Német Akadémia a Belvárosi Mozaóban

Nagyvárad. Saját tud. A Német Akadémia nagyvárad Lektorátusa, amely az idén már második évfolyamát nyitja meg, ebben az évben is ünnepélyesen akarja megkezdni nagyszikerű kurzusait. Mint a tavaly, úgy ebben az évben is nagyszabású ünnepélyes filmbemutatóra hívja össze a Lektorátus növendékeit, barátait, az előkelőségeket és Nagyvárad egész közönségét. A bemutató október 4-én, vasárnap délelőtt 11 órakor lesz a Belvárosi Mozaó kitűnő előadási termében. Bemutatóra kerül két legfrissebb hirdató, amely a stalingrádi harcokról fog nyújtani érdekes felvételeket. A hirdatók mellett két nagyszabású kulturális filmet is bemutat a Lektorátus. A díszbemutató iránt máris nagy érdeklődés nyilvánult meg.

Magyar Lapok at Kávéházakban és vendéglőkben körje

Legújabb típusú **rádiók** Kerékpárok, varrógépek részetre is. **Pálffy Jenő** Kőhse-terakál Mussolini-ter 16. Telefon: 15-24

Komoly összeszedettségben ünnepelték meg a volt 37-es és 139-esek az ezrednapot. A volt nagyváradi császári és királyi 37-es és 139-es testvérezredek bajtársi alakulata az idők komolyságára való tekintettel családi bensőséggel ünnepelték meg szokásos ezrednapját. A katolikus vallásúak és a reformátusok vasárnap reggel istentiszteletre sorakoztak fel. A katolikusok negyed 12 órakor a Székesegyházban jöttek össze, előtte 11 órakor a Székesegyház előtti téren gyűlekeztek. A reformátusok számára 10 órakor volt istentisztelet a Teleki-utcai nagytemplomban.

Ugy a római, mint a református istentiszteletre a helybeli háziacred nagy tisztú és altisztú küldöttséget küldött. A küldöttséget a Székesegyház előtt a bajtársak dr. Krüger Jenő ügyvédkamara elnök, tart. százados parancsnoksága alatt a Teleki-utcai templom előtt dr. Barcsay Károly vármegyei tisztú főügyész, tart. százados parancsnoksága alatt fogadták.

RÁDIO

NAC—Csepel 8:2 (4:1)

Megérdemelt szép győzelmet arattak a váradi fiúk

Nagyvárad. Városszerte óriási érdeklődés előzte meg bajnokságratörő csapatunk összecsapását az elmúlt év bajnok együttesével.

A WMFC csapata már szombaton délelőtt Nagyváradra érkezett s a gárda idejét városnézéssel töltötte. Erkeztüknek érdekessége volt, hogy Olajkár II nem jött a csapattal, mert gyengélkedett.

A sors azonban mégis azt akarta, hogy játsszon. Történt pedig, hogy Szabadkai váratlanul megbetegedett s szombat este már 39 fokot mutatott a lázmérő. Jávor edző azonnal intézkedett és Olajkár II-t menten a csapat után küldték. A kitűnő középcsatár vasárnap délben érkezett meg Nagyváradra.

Az Erzsébet-ligeti pálya ünnepi műsora pontban negyed egykor vette kezdetét, amikor is a Nagyszalontai Boeskaai váratlanul jó játékkal 2:1-es félidő után már azt hittük, hogy a szalontaiak másik csapata, az NSC is maga alá gyűri váradi ellenfelét, a MÁV kitűnő csapatát, amikor végre magukrataláltak a vasutasok és szép hajrában 4:1-es győzelmet arattak.

Már a 15. másodpercben vezetéshez jutunk

Közben a pályát már mintegy 5500—6000 néző üli körül, amikor Vass Antal sápjelére így állanak fel a csapatok:

Csepel: Dósay — Kállói, Szalay — Kapta, Gere, Dudás — Fuszek, Marsvári, Olajkár II, Jávor II, Pintér.

NAC: Tóth — Molnár, Ónody — Perényi, Juhász, Deményi — Kovács II, Barna, Sárvári, Bodola, Tóth III. Gere választ, a NAC kissé nappal szemben kezd, s már a 15. másodpercben vezetéshez is jut.

Sárvári indítja a labdát, Bodola—Deményi, Bodola továbbá Dudus kiugrik és gölt 16 (4:0).

A 6. percben egyenlítő Csepel, Pástó headását nem tudja akadályozni Deményi és Olajkár jól érkezik (1:1). NAC fölény s a 16. percben Bodola átadásaiból Tóth III. bomba góllal megszerezzi a vezetést (2:1).

A 26. percben öngóllal növelik a vendégeket előnyünket. Kovács II. kapu

Férfiurhákát használták, legjobb aron vehet, eladhat

MOLNÁR

használsruha üzletében Bemer-tér 1. (udvarban), Hívásra házhoz jövök.

tartó lövéseit Derzsy kivetődik, de ott van Kállói is és lábáról hálóba perdül a labda (3:1). A mérkőzés 32. percében esik a nap legszebb gólja, Bodola egyedül tör kapura, lefutja a csepeli védelmet s az eredmény máris (4:1). Fordulás után előbb a Csepel, majd a NAC percek következnek. Barna átadásaiból Sárvári gölt is ér el (5:1). Két perccel később Dosay rövidesen öklöz Kovács II. elé s a szélső nem hibáz (6:1). A 30. percben Pintér elszalad és Kapta szép fejessel szépít (6:2). Bodola nem sokáig várakoztat egy újabb góllal (7:2).

A 38. percben Perényi szép előredo. bécára startol Dosay, a labda kiugrik alóla s Bodola beállítja a végeredményt (8:2).

Nyilatkozatok:

Vitéz Jancsó Béla: A múlt heti szolnoki mérkőzés irealítását bizonyítja ez a szép győzelem.

Sághy László: Olyan játék volt ez, amivel csak győzni lehet. A NAC bemutatta az ideális labdarugás minden szépségét.

Rónay: A csatársor és fedezetsorunk ragyogó játéka döntötte el a mérkőzést.

Krüger: Ezután a mérkőzés után fokozottabban fáj a szolnoki balszerencsés

Arany-, ezüst-, briliáns tárgyak, svájci anker órák vétele, eladása, szakszerű alakítása, javítása **Ács Tibor.** Széchenyi tér 6.

vereség. Nagyvárad ilyen futballt régen nem látott.

Bodis (Csepel.) Érthetetlenül össze-roppant fedezetsorunk. Sulyos a vereség.

Jávor Pál, edző: Érthetetlen a gyenge játék. Még ilyen arányban is megérdemelten győztek a váradiak.

BIRÁLAT:

A két csapat közül határozottabban kidomborodott a NAC nagyobb, sőt szabad talán ezt is mondani „ragyogó” formája. A Csepel mindvégig méltó ellenfél volt, de nem tudott ellenállni a mieink válogatott formát játszó fedezetsorainknak és a balszárnynak.

Tóth kapus, bár néha hibázott, közel sem keltett csalódást, sőt felülmult egy-két ragyogó védésével minden várakozást.

Ónody biztos játéka mellett Molnár teljesítménye kissé halványabbnak tűnik.

Perényi a mezőny legjobbjá volt Bodolával. Juhász a fáradhatatlan és kitűnő játszott. Deményi csaknem minden góllal mint kezdeményező szerepelt. Sokat javult Dimi, mióta nem látuk.

Kovács II. gyors volt, de sokat kezelt és reklamált, ami csak rontott játékán. Barna elegánsan és ötletesen játszott. Sárvári nagyszerűen játszotta a hátrafelé is kaosintgató középcsatárt. Bodola játéka messze kimagaslott a csatársorból. Több volt a teljesítménye a válogatott formánál is. A közönség nagy ünneplésben részesítette. Tóth Matyi méltó volt a váradi ellenállhatatlan balszárny hírnevéhez.

A csepelieknél Dosay nem minden gólról tehet. A védelem túl biztosnak hitte magát s bizony ezt a fölényeskedés né megyszer megjárta.

A fedezetsor első félidei játéka

után erősen visszaesett.

A csatársorból Pintér emelkedett ki. Viszonylagosan ő volt a csapat legjobbjá is. Olajkárnak csak a befejezés nem akart sehogy sem sikerülni.

A jobbszárny teljesen csődöt mondott.

Vass Antal játékvezetése élmény volt. Lehet tőle tanulni, nagyváradi bírók!

NB-I eredmények

A vasárnap ismét meghozta a maga meglepetéseit. Az Újpest saját pályáján vereséget szenvedett az Újvidéktől, a Vasas elszenvetve első vereségét, de meglepetésnek számított a Szolnok és NAC nagy gólarányú

győzelme is.

A bajnoki sorrend is ugyancsak felcserelődött. Mi újra az élre törünk, mögénk zárkózott a Ferencváros, meghátrált egy kissé a Vasas és az Újpest, a Csepel viszont szépen lezuhant. A Szeged biztosan tartja utolsó helyét, míg a többiek mind felzárkóztak. Nagy a tömörülés, ami azt jelenti, hogy minden mérkőzés nyílt és meglepetések sincsenek kizárva, sőt mondhatnánk azt is, hogy a meglepetések nem is — meglepetések.

Ferencváros—Vasas 3:1 (1:1)

Játékvezető: Kóhalmi. Az 5. percben Jenőfi szerzi meg a vezetést. A Ferencváros csak a félidő végén egyenlítő Finta révén. Szünet után jobb a Fradi és Lukács, majd Füstös biztosítja a győzelmet.

Újvidék—Újpest 4:3 (3:0).

Szolnok—Szeged 8:1 (3:0).

Gamma—Elektromos 3:1 (0:0)

SalBTC—KAC 3:2 (2:2).

Kispest—Törekvés 1:1 (1:0)

DiMAVAG—Haladás 4:1 (2:0)

NB I. állása

1. NAC	6 4 1 1 28:8 9
2. Ferencváros	6 3 2 1 17:12 8
3. Újpest	6 4 0 2 16:12 8
4. Újvidék	6 3 2 1 18:13 8
5. Vasas	6 3 2 1 14:11 8
6. SalBTC	6 3 2 1 15:15 8
7. Szolnok	6 3 1 2 16:10 7
8. Gamma	6 3 1 1 17:14 7
9. DiMAVAG	6 3 1 2 13:15 7
10. Csepel	6 3 0 3 24:18 6
11. Haladás	6 2 2 2 13:19 6
12. Törekvés	6 1 2 3 5:10 4
13. KAC	6 1 1 4 12:16 3
14. Kispest	6 1 1 4 14:19 3
15. Elektromos	6 1 0 5 6:12 2
16. Szeged	6 0 2 4 7:27 2

Svédország—Magyarország 95:65

(Budapest.) Vasárnap délután folytatták a BESZKART pályán a svéd-magyar atlétikai viadalt. A vasárnapi találkozón indult Haegg is, a világhírű svéd középtávúto. 200 méteres síkfutásban első lett Strandberg 22.2 mp-vel, második Ohlsspn 22.4, harmadik Gyenes 23 mp idővel.

400 méteres síkfutásban első Franzen 48.4 mp, második Polgár 49, harmadik Marosi 49.4 mp.

1500 méteres síkfutásban első lett Haegg 3. 50.6 mp, második Andersson 3.53.2 mp, harmadik Harsányi 3.57.8 mp.

10.000 méteren első Szilágyi 30.59.4, második Östbrink 31.04,

harmadik Kelen 31.36.

110 méteres gátfutásban első Lindman 14.7, második Kristofforsson 15.2, harmadik Hidas.

Diszkoszvetésben első Horváth 42 méter és 18 cm., második Berg 47.47, harmadik Westin 47.03 m.

Kalapácsvetésben első Ericson 54 m., második Németh 52.68, harmadik Linné 51.41 m.

4x100 méteres váltófutásban első Svédország csapata 41.8 mp, második Magyarország csapata 42. mp idővel.

Kávéházakban és vendéglőkben kérje a „MAGYAR LAPOK”-at.

A Hét Tizenegye

Bolemányi (Újvidék — Nagy II (Ferencváros), Tátrai (Ferencváros), — Perényi (Nagyvárad), Polgár (Ferencváros), Szomolányi (Vasas) — Mézes (Újvidék), Kolláth (Szolnok), Sárvári (Nagyvárad), Bodola (Nagyvárad), Tóth III (Nagyvárad).

APROHIRDETESER

Lakás

Rákóczi ut 18. Utcai szoba irodának kiadó. 139

Adás-vétel

Eladó azonnal Szaniszló-ut 21. sz. több lakásos uri magánház. Érdeklődő és tulajdonjogi átírás tekintetében számbajelölhető vevők felvilágosítást kaphatnak 12—31. telefonszám alatt. 138

EGY „Schunda” cimbalom eladó, Szentpéteri-utca 6. I. emelet.

Házeladások részletfizetésre: Berkovits Ferenc utcán 30.000 pengő vétel. Áru ház eladó, úgy, hogy vételkor 4800 pengő törlesztendő, hátralék pedig kamatmentesen havi 150 pengőjével. — Bethlen Gábor-utcán 29.000 pengő vétel. Áru ház eladó, úgy, hogy készpénzben lefizetendő 6000 pengő, hátralék kamatmentesen 300 pengővel törlesztendő. — **Kölcsönök** kaphatók 1—5 évre betétlázásra Jelinek ingatlaniroda, Te. I. u. 2. 117

Félfürdőn telek eladó, wikend házzal. Érdeklődni lehet Tirb vendéglősnél, Félfürdő. 123

Eladó jókarban levő komplett hálszoba butor. Anonymus-u 8. 131

Vadgesztenyét, szőlőmagot rostálva, szilvámagot, szilvát és szilvaízt minden mennyiségben napi áron vásárolok. Rollinger Jenő, Nagyvárad, Mussolim-tér 16. 113

Eladó Nemzetközijog. Dr. Baditz, Miskolc. 889

Gróf Tisza István uti (volt Aradi ut) ujságárusítóbódé eladó. érdeklődni a kiadóhivatalban

Különféle

Paragázzal poloskát, molyt, tetveket, azok petéit falból, padozat alól, butorból, felelősséggel irtja, Paragáz szolgálat. Sziligeti-utca 7. szám. Telefon: 14—21. 664

Hegedű tanítást vállalom, kezdőktől a legmagasabb fokig. Róth hangversenymester, Csengeri-utca 9. 118

Kávéházakban és vendéglőkben kérje a „MAGYAR LAPOK”-at.

Allást keres

Óskeresztény kezdő tisztviselő állást keres. Címlet a kiadóba kér. 137

Óskeresztény irodai gyakorlattal bíró nő állást keres. Címlet a kiadóba kérek. 122

Allást nyec

NYOMDAI SEGEDMUNKÁST állandó munkára felvesz a Szent László-nyomda R. T., Szilágyi Dezső-utca 5.

KIADÓTULAJDONOS:

SZENT LÁSZLÓ-NYOMDA R. T.

Fő- és felelőszerkesztő: Felelős kiadó: Dr. Paál Árpád Dr. Scheffler Ferenc, a Szent László-nyomda Rt. igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. t. körforgógépén, Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 5. szám.